



ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **N. B. N.**, zastoupený Mgr. Alicí Valenzovou, advokátkou, se sídlem v Plzni, Božkovská 15, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 7. 7. 2005, č. j. 60 Az 52/2005 - 49, a o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 5. 4. 2005, č. j. OAM-231/LE-B02-B03-2005, rozhodl žalovaný tak, že žádost o udělení azylu se zamítá jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný své rozhodnutí opřel o zjištění, že důvodem žádosti žalobce o udělení azylu byly ekonomické a rodinné problémy ve vlasti a snaha o legalizaci pobytu v České republice.

Žalobce napadl citované rozhodnutí včas podanou žalobou, ve které uvedl, že nesouhlasí s posouzením jeho žádosti jako zjevně nedůvodné dle § 16 zákona o azylu, že žalovaný neposuzoval, zda žalobce splňuje podmínky pro udělení azylu dle § 13 a § 14 zákona o azylu a že nebyly hodnoceny překážky vycestování dle § 91 zákona o azylu, protože žalovaný posoudil, že motivem odchodu žalobce z Vietnamu a důvodem k podání

žádosti o udělení azylu byly ekonomické a rodinné důvody a snaha legalizovat pobyt na území ČR. Žalobce namítal, že pokud nebyly shledány důvody dle § 12 zákona o azylu, žalovaný byl povinen zabývat se otázkou, zda žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu z humanitárních důvodů a zda u něho nejsou dány překážky vycestování. Tímto postupem byl porušen § 32 odst. 1 správního řádu, neboť povinností žalovaného bylo z vlastní činnosti zjistit řádně a úplně skutkový stav věci a na podporu takového rozhodnutí označit a obstarat důkazy. Dále byl porušen § 47 odst. 3 správního řádu, když bylo rozhodnuto o tom, že žádost žalobce je nedůvodná aniž bylo posouzeno, zda žalobce nesplňuje podmínky § 13 a zejména § 14 zákona o azylu. V odůvodnění mělo být zdůvodněno na základě jakých žalobcem předložených důkazů a tvrzených skutečností si žalovaný obstaral důkazy na podporu svého rozhodnutí, že u žalobce nejsou naplněny důvody zvláštního zřetele hodné. Z tohoto důvodu považoval žalobce rozhodnutí žalovaného za nezákonné a nepřezkoumatelné. Rovněž bylo rozhodnutí žalovaného vytýkáno, že ačkoliv žalobce podal žádost o udělení azylu prostřednictvím svého právního zástupce podáním ze dne 23. 3. 2005, rozhodnutí uvedení takové skutečnosti zcela postrádá a z hlediska žalobce tak vystala důvodná obava z toho, zda žalovaný vůbec na základě takto podané žádosti o udělení azylu rovněž rozhodoval. Podle žalobce zákon o azylu připouští podání žádosti o udělení azylu i takovou formou a žalovaný je povinen se jí rovněž zabývat. Žalobce poukazoval i na to že z napadeného rozhodnutí nebylo zřejmé ani na základě jakých dalších skutečností a důkazů žalovaný při svém rozhodování vycházel. I v tomto žalobce spatřoval znak nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti a výrazný zásah do jeho základních práv jako účastníka řízení. Žalovaný se rovněž měl zabývat ustanovením § 91 zákona o azylu, když je nepochybné, že žalobci hrozí trest za ilegální opuštění vlasti, v čemž spatřuje překážku vycestování ve smyslu citovaného zákonného ustanovení.

Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 7. 7. 2005, č. j. 60 Az 52/2005 - 49, žalobu proti výše uvedenému rozhodnutí žalovaného zamítl, když poukázal na to, že žalobce z Vietnamu odešel z důvodů ekonomických, neboť zkrachoval v podnikání, neměl kde bydlet a neměl práci. Žalobce poté, co byl zadržen policií a umístěn v Z.Z.C. B., požádal o azyl, aby si legalizovat pobyt v ČR, neboť chtěl zde zůstat a obchodovat se svým synem. Podle krajského soudu žádný z těchto důvodů nelze podřadit pod ustanovení § 12 zákona o azylu, neboť žádný z těchto důvodů není motivován uplatňováním politických práv a svobod ze strany žalobce ani odůvodněným strachem z pronásledování v zemi původu z důvodů své rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Žalobce podle názoru krajského soudu nemůže ani uspět se svým tvrzením, že by žalovaný nezjistil přesně a úplně skutečný stav věci a za tímto účelem si neopatřil potřebné podklady pro rozhodnutí. Krajský soud byl toho názoru, že v rámci řízení žalovaný použil vhodné důkazní prostředky, a to podklady, které poskytl ve svých výpovědích žalobce, čímž žalovaný zjistil přesně a úplně skutečný stav věci v potřebném rozsahu pro rozhodnutí. Krajský soud nesouhlasil ani s další výtkou, že by napadené rozhodnutí bylo nepřesvědčivé, neboť z odůvodnění rozhodnutí je patrné, které skutečnosti byly podkladem rozhodnutí a jakými úvahami byl žalovaný veden při hodnocení důkazů i při použití právních předpisů, na základě kterých rozhodl. Soud dále uvedl, že žádost podanou dne 23. 3. 2005 je nutno považovat eventuálně za prohlášení o azylu. Správní řízení však bylo zahájeno žalovaným dle § 10 odst. 1 zákona o azylu, a to žádostí o azyl podle přílohy č. 1 zákona o azylu, až 30. 3. 2005. Krajský soud dále konstatoval, že pokud rozhoduje správní orgán podle ustanovení § 16 zákona o azylu, nemá výrok podle ustanovení § 13 a § 14 zákona o azylu zákonnou oporu. Totéž platí pro hodnocení existence překážek vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu, neboť povinnost uvést v rozhodnutí, zda se na cizince vztahuje překážka vycestování, se váže

podle ustanovení § 28 zákona o azylu pouze na rozhodnutí o neudělení nebo odnětí azylu. Nad rámec přezkumu krajský soud uvedl, že žalobce s námitkou, zda nebyl dán důvod pro udělení humanitárního azylu, nemůže uspět, neboť z dikce § 14 zákona o azylu je patrné, že pokud v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl humanitární. Na tento humanitární azyl není zákonný nárok; o tomto druhu azylu však nebylo v řízení rozhodováno. Důvody humanitárního azylu jsou zcela ve volném úvahovém režimu správního orgánu a soudu by z hmotněprávního hlediska důvody pro udělení tohoto azylu nebylo umožněno přezkoumávat. Soud pouze, pokud by o tomto druhu azylu bylo rozhodováno, může přezkoumávat postup správního orgánu z hlediska řízení, zda žalobce nebyl ve svých právech zkrácen postupem správního orgánu takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí. V tomto řízení bylo nepochybně zjištěno, že žalovaný se podrobně zabýval důvody žalobce pro udělení azylu. Podstatou humanitárního azylu je, že nejsou důvody podle § 12 zákona o azylu, tedy jinak řečeno, podání žádosti o azyl z některého z důvodů § 12 zákona o azylu znamená, že žadatel ne žádá o udělení azylu humanitárního, neboť tím by tvrdil, že nemá důvod pro udělení azylu podle § 12. Žádat tedy o udělení azylu podle § 12 zákona o azylu znamená důkazem opaku, že nepožádal o azyl podle § 14. O této žádosti nebylo vedeno řízení a pokud správní orgán o tomto druhu azylu nerozhodoval, nic tím neporušil. Krajský soud na závěr poukázal na to, že žalobce navrhl provést důkaz trestním rozsudkem z VSR, aniž uvedl, co by měl tento důkaz prokazovat. Soud tento důkaz zamítl pro nadbytečnost z několika důvodů. Jednak soud vychází ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době řízení před správním orgánem, přičemž žalobce zde tuto listinu jako důkaz neuváděl; naopak poukazyval na to, že nikdy nebyl trestně stíhán ani trestán; v řízení byl za účasti tlumočnicka jazyka vietnamského opakovaně poučen jak o svých právech tak i o povinnostech uvádět všechny informace nezbytné pro spolehlivé zjištění skutečného stavu věci. Krajský soud dále zdůraznil, že žalobce byl odsouzen v roce 1997 za trestný čin hazardní hry. Organizátory her mu bylo později vyhrožováno, což nemá s žádostí o politický azyl v ČR, která byla podána v roce 2005, žádnou souvislost. Ze všech těchto důvodů soud rozhodl, že navržený důkaz neprovede.

Proti rozsudku Krajského soudu v Plzni podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost, a to z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel v první řadě namítá, že ačkoliv napadeným rozhodnutím žalovaného byla žádost žalobce o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná ve smyslu § 16 zákona o azylu, soud I. stupně se námitkami žalobce ve vztahu k tomuto meritornímu výroku rozhodnutím žalovaného nezabýval. Stěžovatel je toho názoru, že v podané žalobě a v průběhu celého správního řízení uváděl nejen důvody ekonomické (např. uváděl, že jeho jediný žijící příbuzný je syn, který žije v České republice, takže kontinuální rodinné vazby má žalobce pouze v České Republice a nikoli ve Vietnamu). Bylo proto povinností žalovaného se těmito důvody zabývat a rozhodnout nikoliv dle § 16 zákona o azylu, ale dle § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu a rovněž ve smyslu § 91 zákona o azylu. Stěžovatel dále poukazuje na to, že kdyby žalovaný splnil svoji povinnost danou § 32 odst. 1 správního řádu, byl by povinen se žádostí o azyl zabývat a rozhodnout ve smyslu § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu. Rovněž nelze souhlasit s tím, že pouze ekonomické důvody nejsou nikdy důvodem pro udělení azylu, jelikož § 14 zákona o azylu udělení azylu právě z těchto důvodů umožňuje. Stěžovatel proto namítá, že pokud soud potvrdil rozhodnutí žalovaného jako věcně správné, ve své podstatě tak pouze opětovně zopakoval nezákonné rozhodnutí žalovaného, které vůbec k otázce udělení azylu dle § 14 zákona o azylu nepřihlédlo tak, jak mu to zákon - správní řád ukládá. § 14 zákona o azylu ukládá správnímu

orgánu povinnost pro případ, že nebyly splněny podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona, aby rovněž rozhodl o tom, zda žadatel splňuje podmínky pro udělení tzv. humanitárního azylu. Jak je z obsahu správního spisu a z napadeného rozhodnutí žalovaného zřejmé, správní orgán výše uvedené ustanovení zákona o azylu porušil, když pouze konstatoval, resp. po zamítnutí žaloby jako nedůvodné v odůvodnění svého rozhodnutí konstatoval, že u žadatele nebyly shledány důvody pro udělení azylu dle §14 zákona o azylu. Stěžovatel zdůrazňuje, že pokud krajský soud pro nadbytečnost neposuzoval, zda-li žalobce splňuje podmínky pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny, azylu humanitárního či zda jsou dány překážky vycestování, pak skutkový stav věci náležitě nezjistil. Neúplně zjištěný skutkový stav věci a v návaznosti na to jeho nesprávné právní posouzení, tak jak učinil žalovaný v případě rozhodování o azylu dle § 14 zákona o azylu, v žádném případě nelze považovat za naplnění zásad spravedlivého procesu a soud I. stupně by proto neměl napadené rozhodnutí žalovaného jako věcně správné a vydané v souladu se zákonem za splnění všech procesních povinností potvrdit zamítnutím žaloby. Stěžovatel poukazuje i na to, že žalovaný se vůbec nezabýval otázkou udělení azylu dle § 14 zákona o azylu a rovněž ani překážkami pro vycestování žalobce ve smyslu § 91 zákona o azylu, neboť je porušením práv stěžovatele jako účastníka řízení pokud, ačkoliv je správnímu orgánu z jeho úřední činnosti známo, že žalobci hrozí podle platných vietnamských zákonů ve Vietnamu trest, se o tomto ani ve svém rozhodnutí nezmiňuje a dokonce se touto zjevnou překážkou vycestování ani nezabýval. Navíc stěžovatel již před soudem prvního stupně poukázal na to, že ve Vietnamu již byl jednou souzen, což dokazoval kopií rozsudku vietnamského soudu. Nebezpečí uvěznění v případě jeho potenciálního návratu do Vietnamu je tedy ještě o něco větší. Soud k těmto skutečnostem při přezkumu zákonnosti napadeného rozhodnutí žalovaného nepřihlédl. Vzhledem k uvedenému se proto stěžovatel obrací na Nejvyšší správní soud v Brně a navrhuje, aby tento přiznal odkladný účinek vykonatelnosti napadeného rozsudku a dále, aby rozsudek Krajského soudu v Plzni zrušil a věc mu vrátil k dalšímu pojednání.

Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. I pro řízení o kasační stížnosti žalovaný odkazuje na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatel učinil během správního řízení, a na vydané rozhodnutí. K námitkám stěžovatele, že se žalovaný nezabýval otázkou udělení azylu podle § 14 zákona o azylu ani překážkami vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu, žalovaný podotýká, že podle judikátů soudů se možnost správního orgánu udělit azyl z důvodů uvedených v § 13 a § 14 zákona o azylu váže na ustanovení § 12 cit. zákona teprve tehdy, pokud je zjištěno, že v určitém případě nejsou důvody pro použití § 12 zákona o azylu a správní orgán může uvažovat o výjimečném použití § 13 či § 14 cit. zákona. Rozhodnutí o udělení azylu podle § 13 a § 14, rovněž tak rozhodnutí o překážce vycestování, uvádí správní orgán jen v rozhodnutí o neudělení nebo odnětí azylu, tedy nikoliv v rozhodnutí, jímž je žádost jako zjevně nedůvodná zamítnuta. Jestliže byla žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodná zamítnuta podle cit. ustanovení zákona o azylu, logickým výkladem lze dospět k závěru, že žádost nemůže být důvodná, a to podle jiných ustanovení azylového zákona (tedy v dané věci podle § 12 písm. a) a písm. b), § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona o azylu), a nelze již přihlížet k tomu, zda azyl měl či neměl být udělen z jiných důvodů. Pokud by naopak správní orgán dospěl k závěru, že pro udělení azylu existovaly důvody uvedené v cit. ustanoveních azylového zákona, nemohl by žádost o udělení azylu zamítnout jako zjevně nedůvodnou. Takové důvody pro udělení azylu správní orgán

v případě stěžovatele neshledal. Žalovaný proto navrhuje zamítnutí kasační stížnosti pro nedůvodnost a nepřiznání odkladného účinku.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu, mj. pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku – takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel podal dne 31. 3. 2005 žádost o udělení azylu, v níž uvedl, že Vietnam opustil v červnu roku 2002, protože zkrachoval v podnikání, neměl peníze, neměl kde bydlet, neměl práci a zůstal sám. O udělení azylu v České republice požádal, protože chce zde zůstat se svým synem. Dále uvedl, že ČR je pro něho cílovým státem, chce zde zůstat se synem a společně s ním obchodovat. V případě návratu do vlasti se ničeho neobává. Národností je kinh, hlásí se k buddhismu, nikdy nebyl členem žádné politické strany ani jiné organizace, nikdy proti němu nebylo, ani v současnosti není, vedeno trestní stíhání. Ve vlastnoručně psaném prohlášení žadatel uvedl, že žádá o udělení azylu na území ČR, protože ve Vietnamu již nikoho nemá. Otec, matka i manželka zemřeli, on sám zkrachoval v podnikání, nemá žádný majetek, nemá kde bydlet. Má jediného syna T. L. N., který žije v ČR. Přeje si získat azyl na území ČR, aby byl se svým synem. Do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení azylu na území ČR stěžovatel upřesnil, že bezprostřední pohnutkou k jeho odchodu z

vlasti byla skutečnost, že měl již delší dobu problémy, a když mu jeho syn žijící v ČR zavolal a nabídl mu pomoc, odjel za ním. Rovněž sdělil, že se rozhodl požádat o udělení azylu na území ČR po zadržení policií. Na otázku, proč nepožádal o udělení azylu již dříve během svého pobytu na území ČR a jestli mu v tom něco bránilo, odpověděl, že mu nikdo nebránil, jen nevěděl o možnosti požádat o azyl, neznal zákon.

Podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 citovaného zákona. Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje s právním závěrem jak žalovaného, tak krajského soudu. I podle názoru zdejšího soudu stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti, které by svědčily o jeho pronásledování za uplatňování politických práv a svobod, nebo jeho odůvodněném strachu z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů v zemi jeho původu. Stěžovatelův odchod z vlasti byl motivován ekonomickými obtížemi, o azyl požádal až v okamžiku, kdy mu hrozilo správní vyhoštění.

Za nedůvodnou považuje zdejší soud stěžovatelovu námitku ohledně nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci, který měl vést k chybnému procesnímu postupu, kdy se žalovaný žádostí o azyl nezabýval věcně, nýbrž ji odmítl. Je nespornou povinností žalovaného získat si maximum možných informací, které se vztahují ke stěžovatelově situaci, a na základě shromážděných podkladů rozhodnout, zda účastníkovi řízení bude azyl udělen či nikoliv. Při posuzování individuálních případů je přitom třeba vycházet z toho, jaká je v zemi původu úroveň ochrany lidských práv. Je-li zřejmé, že v daném státě existují prostředky, prostřednictvím nichž se lze domoci ochrany lidských práv, pak na žadatele přechází důkazní břemeno při prokazování toho, zda byl pronásledován z důvodů uvedených v ustanovení § 12 zákona o azylu. V daném případě však stěžovatel neunesl nejen břemeno důkazní, ale ani břemeno tvrzení ohledně důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Proto nebylo povinností žalovaného aktivně dohledávat důvody, pro který by bylo možno stěžovateli azyl udělit, pokud takové důvody sám stěžovatel ani nenaznačil.

K otázce rozhodování podle § 13, § 14 a § 91 zákona o azylu Nejvyšší správní soud podotýká, že zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné znamená, že neproběhlo dokazování ke zjištění existence důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, na které je posuzování věci s ohledem na uvedená ustanovení navázáno. Vzhledem k tomu, že v dané věci existovaly podmínky pro odmítnutí žádosti o azyl jako zjevně bezdůvodné, nemohlo být současně rozhodováno i ve smyslu § 13, § 14 a § 91 zákona o azylu.

K důvodům, proč nebylo rozhodováno podle jednotlivých citovaných ustanovení zákona o azylu lze uvést následující:

Podle § 13 odst. 1 zákona o azylu se rodinnému příslušníkovi azyllanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14, v případě hodném zvláštního zřetele udělí azyl za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení azylu nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Aplikace tohoto zákonného ustanovení je v souzené věci vyloučena absencí osoby, která by požívala výhod statusu azyllanta, jakož i relevantního příbuzenského vztahu, neboť i kdyby synovi stěžovatele byl již dříve azyl udělen, což nebyl, stejně by to nezakládalo stěžovatelovo právo domáhat se udělení azylu podle ustanovení § 13 zákona o azylu (viz § 13 odst. 2 zákona o azylu), neboť rodinným příslušníkem se pro účely sloučení rodiny rozumí jen rodič azyllanta mladšího 18 let; syn stěžovatele je však starší (narozen v roce 1982).

K námitce stěžovatele směřující k chybějícímu posouzení stěžovatelovy situace z hlediska ustanovení § 14 zákona o azylu Nejvyšší správní soud uvádí, že posuzování podmínek pro udělení azylu z tzv. humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu spadá do diskreční pravomoci žalovaného a jeho smyslem je možnost daná správnímu orgánu zareagovat jak na případy předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), tak i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu (obdobně viz. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55). S ohledem na skutečnosti, které stěžovatel uvedl v průběhu správního řízení, je zřejmé, že žalovaný vyhodnotil podmínky v souladu s hledisky, které je oprávněn Nejvyšší správní soud při přezkumu zohledňovat.

Konečně otázkou překážek vycestování se žalovaný nemohl zabývat s ohledem na ustanovení § 28 zákona o azylu, podle kterého pokud bude rozhodnuto o neudělení nebo odnětí azylu, ministerstvo v rozhodnutí uvede, zda se na cizince vztahuje překážka vycestování (§ 91). Žalovaný tak nebyl povinen posuzovat překážky vycestování za situace, kdy byla stěžovatelova žádost o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná. Otázku případného trestního postihu nelze vůbec posuzovat, neboť ani žalovaný ani krajský soud nemá k dispozici procesní prostředek, který by mu umožňoval se otázkou překážek vycestování, a tím pádem i okolností s tím souvisejících, zabývat.

V návaznosti na uvedené proto Nejvyšší správní soud uzavírá, že není dán žádný z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., pro které by bylo třeba napadené rozhodnutí Krajského soudu v Plzni zrušit, neboť se nejedná o rozhodnutí nezákonné z důvodu nesprávného posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, a rovněž zdejší soud neshledal nepřezkoumatelnost rozhodnutí tohoto soudu spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Proto Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná a v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. ji zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žalobce žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. června 2006

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu